

Süngomba (Hericium erinaceus) oltóanyag: Süngomba háztáji termesztéséhez

- Egy zacskó (~2,85 kg) csírával 10 db 5 kg-os blokkot készíthetünk.

Termesztéshez szükséges alapanyagok: A süngomba jól növekszik cellulóz tartalmú hulladékokon, a jó minőségű keményfa fűrészpor és forgács a legkülönbözőbb arányokban alkalmazható. A forgács minimális aránya 1/5 rész, ami az alapanyag lazításához, a jó oxigén ellátáshoz elengedhetetlen. Egységes alapanyagként jól bevált a kukoricacsutka örlemény, melynek szemcsemérete legalább 4-5 mm. Mindkét alapanyag nitrogénben szegény, ezért a keverékhez magas nitrogén tartalmú adalékot (dúsító) kell adni legalább 5-10 % mértékben. Dúsítóként jól bevált a búza és zabkorpa, valamint zab tartalmú tápok. Fontos, hogy az alapanyagok mindig szárazak, frissek, bomlásmentesek legyenek, fedett helyen tárolva! A nyers alapanyagokat mielőbb szárítsuk meg, és úgy tároljuk.

I. Az alapanyag benedvesítése, hőkezelés: A nedvesítés mindig tisztára mosott betonon, kádban, tepsiben történjen, a fertőzések elkerülése végett! Az alapanyagot kétféleképpen készíthetjük elő a becsírázáshoz.

- 1.** Forró vizes benedvesítés: 10 kg száraz alapanyagra öntsünk 18-20 l forró vizet (65-75 °C), közben folyamatosan keverjük az alapanyagot.
- 2.** Merítési eljárás: Ennél a módszernél ne használjunk tisztán fűrészport, hanem keverjük hozzá 10-20%-nyi kukoricacsutkát. Az alapanyagot kosárban, rácsos tartályban, vagy vízájtáró zsákban 60-65 °C –os víz alá nyomjuk és rögzítjük. Így hagyjuk állni mintegy 20-25 percre, ezután kiemeljük majd lecsurgatjuk. Lecsurgatás után az alapanyagot dunsztba tesszük. Ez történhet pl. tiszta fóliával fedett padozaton, vagy ládában. Az alapanyagot ugyancsak tiszta fóliával lefedjük, és közben meríthetjük az újabb adag alapanyagot vízbe, melyet szintén hozzáadhatunk a dunsztban lévő adaghoz. Másnapig az alapanyag- halom viszonylag meleg marad, és közben elszaporodnak benne olyan termofil baktériumok, amelyek később védelmet nyújtanak a penészgombák ellen.

II. Csírázás, zsáktöltés: A lehűlt alapanyagot (25-30 °C) tiszta, pormentes helyen csírázzuk be kádban, tepsiben, fólián, vagy tiszta, előzőleg fertőtlenített betonon, kiszellőztetett helyiségben! A szétmorzsolts búzaszem alapú gombacsírárt rászórjuk a szétterített alapanyagra, és tiszta kézzel, vagy lapáttal alaposan elkeverjük. A becsírázott anyagot ezután fóliazsákokba töltjük, alaposan tömörítjük, a zsákok száját igen szorosan elkötjük, vagy leragasztjuk. Egy zsák súlya 4-5 kg legyen! Az ennél nagyobb, szélesebb zsákokba az alapanyag befülledhet. A zsákokon kis rést hagyunk, hogy a blokk levegőhöz jusson.

III. Átszövetés: A zsákokat igen tiszta helyen (alagsor, garázs, folyosó) szövetjük át padozaton, vagy polcokon. Helyüket előzőleg hipós vízzel mossuk le. A helyiség 14-18 °C körüli legyen. A zsákok ne érjenek egymáshoz, mert befülledhetnek. Időnként szellőztessünk, akár egy asztali ventilátorral. Mivel a süngomba a teljes átszövődés előtt már termőtesteket képez az alapanyag felszínén, a teljes átszövődést az jelzi, amikor az alapanyag felületét elborítják a termőképletek, és az anyag állaga rugalmas.

IV. Termőre fordítás: A kifehéredett blokkokat az átszövetés helyén természetesen le. A termőre forduláshoz szükség van egy kis természetes vagy mesterséges fényre is, néhány fokos hőmérséklet csökkentésre (10-16 °C) és több páratartalomra. A zsákokon kis rést nyitunk, melyen át a gomba oxigénhez jut, és néhány nap múlva termőtesteket képez. A zsák eredeti nyílását, melyen át az átszövődés során szűrt, csökkentett mennyiségű levegőhöz jutott, teljesen lezárjuk, és a zsák (blokk) egy más pontján hozunk létre max. 1 cm átmérőjű nyílást (nyílásokat). Ezzel megakadályozzuk a szabálytalan vegetatív szaporítóképletek további növekedését.

A gomba, növekedése alatt 16-20 °C –t igényel! A süngomba termőtestképzése folyamatos, a termőtest növekedése akár 2 hétig is tarthat, s ekkor bármikor szedhető. A teljesen érett termőtest hófehér, kompakt állagú, öregedését sárgásbarna elszíneződése jelzi. A blokk 2-3 termőhullámban terem. Után az anyag felpuhul, és már csak apró termőtestek fejlődnek, ekkor a blokkot cserélni kell. Az első termőhullámot követően két héttel a blokkot víz alá merítjük fél órára. Ugyanígy járunk el a második hullám után is.

V. A termés: A süngomba tetszetős fehér színét 4-10 °C on tárolva 2-3 napig megőrzi, másképp megsárgul. Mivel termőhullámai elnyújtottak, célszerű közvetlenül a felhasználáskor szedni. Könnyen szárad, szárítmánya megőrzi fehér színét.

Figyelem! A gombacsírárt felhasználásig szellős, hűvös helyen 2 hétig tárolhatjuk, hűtőhelyiségben 1-3 °C-on 1,5-2 hónapig!

A termesztéshez jó munkát kívánunk!

Amennyiben kérdésére nem találta meg a választ, látogasson el a www.gombajo.hu honlapunkra, ahol részletes termesztési információk mellett további otthon termesztethető gombakultúrákról is tájékozódhat!

Champex Kft.

H-1222 Budapest, Dévény utca 42-44., Tel/Fax: 06 1 226 7200, E-mail: gombajo@gombajo.hu